

**KONVENCIJA O PRIZNANJU I IZVRŠENJU
STRANIH ARBITRAŽNIH ODLUKA
(NEWYORŠKA KONVENCIJA iz 1958.)¹**

*(Ratificirana Zakonom Skupštine SFRJ od 1. listopada 1981. Službeni list SFRJ,
Međunarodni ugovori II/81 od 9. listopada 1981.)*

**Zakon o ratifikaciji Konvencije o priznanju
i izvršenju inozemnih arbitražnih odluka**

Članak 1.

Ratificira se Konvencija o priznanju i izvršenju stranih arbitražnih odluka, donesena 10. lipnja 1958. u Newjorku na konferenciji Ujedinjenih naroda, u izvorniku na engleskom, španjolskom, ruskom, kineskom i francuskom jeziku.

1. Konvencija se primjenjuje u odnosu na Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju samo na one arbitražne odluke koje su donijete nakon stupanja na snagu ove Konvencije.
2. Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija primjenjivat će Konvenciju na temelju uzajamnosti, samo u odnosu na one arbitražne odluke koje su donijete na području druge članice Konvencije.
3. Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija primjenjivat će Konvenciju samo na sporove koji potječu iz pravnih odnosa, ugovornih ili neugovornih, koji se prema njezinom nacionalnom zakonodavstvu smatraju privrednim.

1 Konvencija je na snazi u sljedećim državama: Alžir, Antigua i Barbuda, Argentina, Australija, Austrija, Bahrein, Bangladeš, Barbados, Belgija, Bjelarus, Benin, Bocvana, Bolivija, Bosna i Hercegovina, Brunej Darussalam, Bugarska, Burkina Faso, Cipar, Côte d'Ivoire, Češka Republika, Čile, Danska, Dominika, Džibuti, Egipat, Ekvador, El Salvador, Estonija, Filipini, Finska, Francuska, Gana, Grčka, Gvatemala, Gvineja, Gruzija, Haiti, Hrvatska, Indija, Indonezija, Irska, Italija, Izrael, Japan, Jordan, Jugoslavija, Južna Afrika, Kambodža, Kamerun, Kanada, Kazakstan, Kenija, Kuvajt, Kina, Kirgistan, Kolumbija, Kostarika, Kuba, Laoska Narodna Demokratska Republika, Latvija, Lesoto, Libanon, Litva, Luksemburg, Madagaskar, Mađarska, Makedonija, Malezija, Mali, Maroko, Mauricijus, Mauritanija, Meksiko, Moldavija, Monako, Mongolija, Mozambik, Nepal, Niger, Nigerija, Nizozemska, Norveška, Novi Zeland, Njemačka, Oman, Pakistan, Panama, Paragvaj, Peru, Poljska, Portugal, Republika Koreja, Rumunjska, Ruska Federacija, San Marino, Saudijska Arabija, Senegal, Singapur, Sirija, Sjedinjene Američke Države, Slovačka, Slovenija, Srednjoafrička Republika, Sveta Stolica, Španjolska, Švedska, Šri Lanka, Švicarska, Tajland, Trinidad i Tobago, Tunis, Turska, Uganda, Ujedinjena Republika Tanzanija, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske, Ukrajina, Urugvaj, Uzbekistan, Venezuela, Vijetnam i Zimbabve.

Članak 2.

Tekst Konvencije u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski književni jezik glasi:

Konvencija o priznanju i izvršenju stranih arbitražnih odluka

Članak I.

1. Ova se konvencija primjenjuje na priznanje i izvršenje arbitražnih odluka u sporovima između fizičkih ili pravnih osoba donesenih na području neke druge države a ne one u kojoj se traži priznanje i izvršenje odluka. Ona se isto tako primjenjuje na arbitražne odluke koje se ne smatraju domaćim odlukama u državi u kojoj se traži njihovo priznanje ili izvršenje.
2. Pod "arbitražnim odlukama" razumijevaju se ne samo odluke koje donesu arbitri imenovani za određene slučajeve nego i one koje donesu stalna arbitražna tijela kojima su se stranke podvrgnule.
3. U trenutku potpisivanja ili ratifikacije ove konvencije, pristupa ili notifikacije o njezinom proširenju predviđenom u članku X, svaka će država moći, na osnovi uzajamnosti, izjaviti da će Konvenciju primjenjivati na priznanje i izvršenje jedino onih odluka koje su donesene na području neke druge države ugovornice. Isto tako moći će izjaviti da će Konvenciju primjenjivati samo na sporove što potječu iz pravnih odnosa, ugovornih ili neugovornih, koji se prema njezinom nacionalnom zakonodavstvu smatraju trgovačkim.

Članak II.

1. Svaka država ugovornica priznaje pismeni ugovor kojim se stranke obvezuju da stave u nadležnost arbitraži sve sporove ili neke od sporova koji nastanu ili bi mogli nastati između njih po određenom pravnom odnosu, ugovornom ili neugovornom, koji se odnosi na pitanje koje je prikladno za rješavanje arbitražom.
2. Pod pismenim sporazumom razumijevaju se arbitražna klauzula unešena u ugovor ili kompromis, koje su potpisale stranke ili su sadržani u razmijenjenim pismima ili brzopisima.
3. Sud države ugovornice kojem je podnesen na rješavanje spor o nekom pitanju o kojem su stranke sklopile ugovor u smislu ovog članka uputit će stranke na arbitražu, na zahtjev jedne od njih osim ako ustanovi da je taj ugovor prestao biti valjan, da je bez učinka ili neprikladan za primjenu.

Članak III.

Svaka strana ugovornica priznat će važnost arbitražne odluke i odobriti izvršenje te odluke prema pravilima postupka koja vrijede na području na kojem se poziva na odluku, uz uvjete utvrđene u sljedećim člancima. Za priznanje i izvršenje arbitražnih odluka na koje se primjenjuje ova konvencija ne mogu se nametnuti osjetno strožiji uvjeti niti znatno veći sudski troškovi od onih koji se zahtijevaju za priznanje ili izvršenje domaćih arbitražnih odluka.

Članak IV.

1. Za priznanje i izvršenje iz prethodnog članka, stranka koja traži priznanje i izvršenje treba uz zahtjev podnijeti:
 - (a) propisno ovjeren izvornik odluke ili prijepis tog izvornika koji udovoljava svim uvjetima potrebnim za njegovu autentičnost;
 - (b) izvornik ugovora označenog u članku II. ili prijepise koji udovoljavaju svim potrebnim uvjetima za njegovu autentičnost;
2. Ako navedena odluka ili spomenuti ugovor nisu sastavljeni na službenom jeziku zemlje u kojoj se poziva na odluku, stranka koja traži priznanje i izvršenje odluke bit će dužna podnijeti prijevod tih dokumenata na tom jeziku. Prijevod treba overiti službeni prevoditelj ili zakleti prevoditelj ili neki diplomatski ili konzularni agent.

Članak V.

1. Priznanje i izvršenje odluka bit će odbijeni, na zahtjev stranke protiv koje se odluka ističe, jedino ako ta stranka podnese dokaz nadležnoj vlasti u kojoj su traženi priznanje i izvršenje:
 - (a) da su stranke iz ugovora o kojem je riječ u članku II. na temelju prava koje se na njih primjenjuje, nesposobne ili da spomenuti ugovor nije valjan po pravu kojem su ga stranke podvrgnule ili, ako nema oznake u tom pogledu, na temelju prava zemlje u kojoj je donesena odluka; ili
 - (b) da stranka protiv koje se ističe odluka nije bila uredno obaviještena o određivanju arbitra ili o arbitražnom postupku ili da joj iz nekog drugog razloga nije bilo moguće upotrebljavati svoja sredstva; ili
 - (c) da se odluka odnosi na spor koji nije predviđen u kompromisu ili nije obuhvaćen arbitražnom klauzulom, ili da sadrži odredbe koje premašuju granice kompromisa ili arbitražne klauzule; ipak, ako odredbe odluke koje se odnose na pitanja podvrgnuta arbitraži

- mogu biti odvojene od odredaba koje se odnose na pitanja koja nisu podvrgнутa arbitraži, prve će moći biti priznate i izvršene; ili
- (d) da osnivanje arbitražnog suda ili arbitražnog suda ili arbitražni postupak nije bio u skladu s ugovorom stranaka ili, ako ne postoji ugovor, da nije bio u skladu s pravom zemlje u kojoj je obavljena arbitraža; ili
 - (e) da odluka još nije postala obvezna za stranke ili da ju je poništila ili obustavila nadležna vlast u zemlji u kojoj ili na temelju čijeg prava je donesena odluka.
2. Priznanje i izvršenje arbitražne odluke mogu također biti odbijeni ako nadležna vlast u zemlji u kojoj je traženo priznanje ili izvršenje odluke utvrdi:
- (a) da, prema pravu te zemlje, predmet spora nije priklada za reguliranje arbitražom;
- ili
- (b) da bi priznanje ili izvršenje odluke bilo protivno javnom poretku te zemlje.

Članak VI.

Ako se od nadležne vlasti označene u članku V, stavku 1. (e) zahtijeva poništaj ili obustava odluke, vlast pred kojom se poziva na odluku može, ako to smatra umjesnim, odgoditi rješavanje o izvršenju odluke, a isto tako može, na zahtjev stranke koja traži izvršenje odluke, narediti drugoj strani da podnese odgovarajuće osiguranje.

Članak VII.

1. Odredbe ove konvencije ne diraju u važnost multilateralnih ili bilateralnih sporazuma koje su sklopile države ugovornice u pogledu priznanja i izvršenja arbitražnih odluka i ne lišavaju ni jednu zainteresiranu stranku prava koje bi mogla imati da se koristi nekom arbitražnom odlukom na način i u mjeri koji su dopušteni zaknodavstvom ili ugovorima zemlje u kojoj se poziva na odluku.
2. Ženevski protokol iz 1923. godine koji se odnosi na arbitražne klauzule i Ženevska konvencija iz 1927. godine o izvršenju stranih arbitražnih odluka prestat će sa učinkom između država ugovornica od dana kada i u onoj mjeri u kojoj one postanu obavezne po ovoj konvenciji.

Članak VIII.

Ova je konvencija otvorena do 31. prosinca 1958. za potpisivanje svake države članice Ujedinjenih naroda i svake druge države koja je, ili će naknadno postati članica jedne ili više specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda ili članica Statuta Međunarodnog suda pravde, ili koju bude pozvala Opća skupština Ujedinjenih naroda.

Ova konvencija treba biti ratificirana i ratifikacijske isprave deponirane kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

Članak IX.

1. Sve države označene u članku VIII. mogu pristupiti ovoj konvenciji.
2. Pristupanje će se obaviti deponiranjem isprava o pristupanju kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

Članak X.

1. Svaka će država moći u trenutku potpisivanja, ratifikacije ili pristupa izjaviti da će se ova konvencija proširiti na sva područja koja ona predstavlja na međunarodnom planu ili na jednom ili više njih. Ova će izjava imati učinak u trenutku stupanja na snagu Konvencije za tu državu.
2. Svako proširivanje ove vrste kasnije će se izvršiti notifikacijom upućenom glavnom tajniku Ujedinjenih naroda i imat će učinak od devetdesetog dana od datuma kada glavni tajnik Ujedinjenih naroda primi notifikaciju, ili na dan stupanja na snagu Konvencije za tu državu, ako je ovaj datum kasniji.
3. Što se tiče područja na koje se ova konvencija ne primjenjuje na dan potpisivanja, ratifikacije ili pristupa, svaka zainteresirana država ispitat će mogućnost za poduzimanje potrebnih mjera radi proširenja primjene Konvencije na ta područja, pod rezervom suglasnosti vlada tih područja, gdje to zahtijevaju ustavni propisi.

Članak XI.

Dolje navedene odredbe primjenjivat će se na federalne ili nejedinstvene države:

- (a) u pogledu članaka ove konvencije koji spadaju u zakonodavnu nadležnost savezne vlasti, obveze savezne vlade bit će iste kao i obveze države ugovornice koje nisu federalne države;

- (b) što se tiče članaka ove konvencije koji su pod zakonodavnom nadležnošću svake države ili provincije koje su u njezinu sastavu a koje nisu obavezne poduzimati zakonodavne mjere na temelju ustavnog sistema federacije, savezna će vlasta što je moguće prije, uz povoljno mišljenje, spomenute članke staviti na znanje nadležnim vlastima države ili provincija koje su u njezinom sastavu;
- (c) federalna država članica ove konvencije dostavit će, na zahtjev bilo koje druge države ugovornice koji će joj ga uputiti preko glavnog tajnika Ujedinjenih naroda, pregled zakonodavstva i prakse koji su na snazi u federaciji i njezinim sastavnim jedinicama u pogledu pojedinih odredaba Konvencije, navodeći u kojoj je mjeri zakonodavnim ili drugim putem dan učinak toj odredbi.

Članak XII.

1. Ova će konvencija stupiti na snagu devedesetog dana od datuma depoziranja treće isprave o ratifikaciji ili pristupu.
2. Za svaku državu koja ratificira konvenciju ili joj pristupi nakon deponiranja treće isprave o ratifikaciji ili pristupu, Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana od datuma kada ta država deponira svoju ispravu o ratifikaciji ili pristupu.

Članak XIII.

1. Svaka će država moći otkazati ovu konvenciju pismenom notifikacijom upućenom glavnom tajniku Ujedinjenih naroda. Otkazivanje će imati učinak godinu dana od dana kada glavni tajnik Ujedinjenih naroda primi notifikaciju.
2. Svaka će država koja bude dala izjavu ili notifikaciju u skladu s člankom X, moći naknadno notificirati glavnom tajniku Ujedinjenih naroda da će se Konvencija prestati primjenjivati na tom području godinu dana nakon datuma kada glavni tajnik bude primio tu notifikaciju.
3. Ova će se konvencija primjenjivati na arbitražne odluke u vezi s kojima je započet postupak za priznanje ili izvršenje prije stupanja na snagu otkazivanja.

Članak XIV.

Država će se ugovornica moći pozivati na odredbe ove konvencije protiv drugih država ugovornica samo u onoj mjeri u kojoj je i sama obavezna primjenjivati ovu konvenciju.

Članak XV.

Glavni tajnik Ujedinjenih naroda notificirat će svim državama označenim u članku VIII:

- (a) potpise ili ratifikacije označene u članku VIII;
- (b) pristupanje označeno u članku IX;
- (c) izjave i notifikacije označene u člancima I, IX i XI;
- (d) datum kad ova konvencija stupa na snagu primjenom članka XII;
- (e) otkazivanja i notifikacije označene u članku XIII.

Članak XVI.

1. Ova konvencija, čiji su engleski, kineski, španjolski, francuski i ruski tekstovi jednak vjerodostojni, bit će deponirana u arhivi Ujedinjenih naroda.
2. Glavni tajnik Ujedinjenih naroda dostavit će po jedan ovjeren prijepis ove konvencije državama označenim u članku VIII.

Članak 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom listu SFRJ".

Napomena urednika: Konvencija je 9.10.1981. objavljena u "Službenom listu SFRJ" broj MU 11/81 i na snagu je stupila 17.10.1981. Notifikacijom o sukcesiji Republika Hrvatska je postala strankom Konvencije 8. listopada 1991. ("Narodne novine" broj MU 4/1994).